

FIGÜRATİF ANLATIM BAĞLAMINDA KIRGIZ HEYKEL SANATINDA VİKTOR ŞESTOPAL

Ferit Yazıcı¹, Özcan ÖZKARAKOÇ²

¹Dr. Öğr. Üyesi. Trakya Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, ferityazici(at)trakya.edu.tr.

²Doç. Dr. KT Manas Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, ozcan.ozkarakoc(at)manas.edu.kg, ORCID ID: 0000-0002-4086-8176

Yazıcı, Ferit ve Özcan Özkarakoç. "Figüratif Anlatım Bağlamında Kırgız Heykel Sanatında Viktor Şestopal". ulakbilge, 51 (2020 Ağustos): s. 916-925. doi: 10.7816/ulakbilge-08-51-04

ÖZ

Kırgızistan, efsaneleri, mitolojisi, renkli folkloru, kökleri çok uzun geçmişe uzanan kültürü ve bu unsurların eşsiz bileşiminden ilham alan güzel sanatlarıyla, çağdaş ve dinamik bir yapıya sahiptir. Ülke genelinde ve toplumun neredeyse tamamında kültürel ve sanatsal etkinlikler ilgiyle izlenmekte, sanat gündelik yaşamın her anında kendini var etmektedir. Yüzyılın başında plastik sanatlar alanında resim ve grafik sanatlar heykele oranla daha yaygın kabul görmüşken, 1960'lerden itibaren heykel alanındaki uygulamalar yaygınlaşarak bu alanda da ciddi bir gelişim sürecine girilmiştir. Heykel alanındaki gelişimin göstergesi, adeta bir açık hava müzesi izlenimi veren kamusal alanlardır. Başkent Bişkek, sayısız heykel sanatçısına ev sahipliği yapmış, ülke genelindeki önemli sanatsal gelişmelerin merkezi olmuştur. Sovyet döneminin önemli sanat ve eğitim merkezi olan Moskova ve Leningrad gibi şehirlerde eğitim almış olan heykel sanatçılarından biri, bugün seksen dört yaşında olan Viktor Arnoldoviç Şestopal'dır. Kırgız tarihinin ve kültürünün reel verilerinden ilham alan Şestopal, gerçekleştirdiği sayısız anıt ve küçük ölçekli heykel ile Kırgızistan güzel sanatlar mirasını zenginleştirirken, aynı zamanda da eğitim verdiği devlet kurumlarında yetiştirdiği sayısız gençle, plastik sanatların gelişimine de katkıda bulunmuştur. Bu makalede, Kırgız heykel sanatının yaşayan önemli temsilcisi Viktor Arnoldoviç Şestopal'ın biyografisi incelenmiş, eserleri estetik ve plastik açıdan değerlendirilerek, Kırgız heykel sanatı açısından bir durum değerlendirilmesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kırgızistan, Heykel Sanatı, Anıt, Viktor Şestopal

Makale Bilgisi

Geliş: 4 Mayıs 2020

Düzeltilme: 30 Haziran 2020

Kabul: 24 Temmuz 2020

Giriş

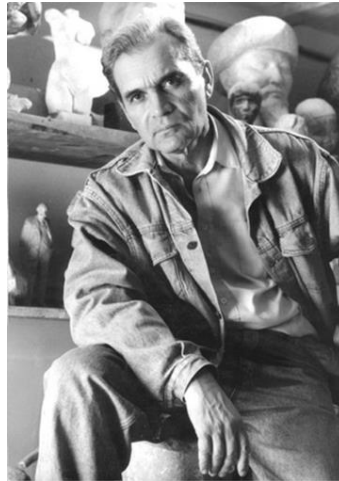
Merkez Asya'nın kalbinde, Tanrı Dağlarının eteklerinde kurulan ve eşsiz bir coğrafyaya sahip olan Kırgızistan, efsaneleri, mitolojisi, renkli folkloru, kökleri çok uzun zamanlara uzanan kültürü ve bu unsurların eşsiz bileşiminden ilham alan sanatıyla, mütevazı ancak güçlü bir yapı sergilemektedir. Ülkede resim ve grafik sanatlar nicel açıdan daha büyük gelişim göstermiş, heykel sanatı ise 1960'lardan itibaren bu gelişim süreci içine girmiştir. 1930'larda Bişkek'te Macar heykeltıraş Laslo Mesarosh ilk heykel atölyesini kurmuş, O. Manuylova, V. Puzyrevsky, N. Lodiagin ve G.Tupy onu izlemiştir. Gerçekçi Rus heykel geleneğine bağlı ve figüre öykünen, küçük ve anıtsal ölçekli heykeller üreten bu sanatçıları, A. Mukhutdinov, D. Kheizde, T. Sadykov ve V. Şestopal takip etmiştir.

Coğrafi konumu nedeniyle özellikle II. Dünya Savaşı yıllarının korunaklı bölgesi olan Kırgızistan, o zamanki adı Frunze olan başkent Bişkek'te sayısız heykel sanatçısına ev sahipliği yapmıştır. Sovyet döneminin önemli sanat ve eğitim merkezi olan Moskova ve Leningrad gibi şehirlerde eğitim almış olan heykel sanatçılarının gerçekleştirdiği, dönemin ruhuna uygun ve figüre öykünen sayısız heykel ve anıt uygulamasıyla Bişkek, büyük meydanları, park ve caddeleriyle adeta bir açık hava müzesi görünümü vermektedir (Şestopal, kişisel iletişim, 23 Mart 2019).

Ülke genelinde plastik sanatlar alanında üretim yapan sanatçıların neredeyse tamamına yakını Moskova ve Leningrad gibi büyük sanat akademilerinde eğitim almıştır. Bu nedenle müzeler, kent meydan ve parkları ile galerilerde sergilenen eserlerin genelinde köklü Rus akademilerinin genel karakterini görmek mümkündür. Rus heykelinin normatif tavrı, Sergey Konenkov, Yevgeniy Vuchetich, Lev Kerbel, Sergey Aleksandroviç Mezentsev, Ivan Shadr, Vera Mukhina, Matvey Manizer, Sergey Merkurov, Nikolai Tomsy, Sarra Lebedeva, Jacob Nikoladze, Olga Manuylova, Mikhail Anikushin, Aleksandr Matveev vb. sanatçıların küçük ve büyük ölçekli eserlerinde hissedilirken, Rus heykel sanatının büyük ustaları olarak kabul edilen bu sanatçılarla, geleneksel heykel anlayışının plastik dili haline gelen yapısı halen etkisini devam ettirmektedir. 1917-1920'lerden başlayarak, 1980'lerin sonuna kadar uzanan dönemde, sanatın politik gelişmelere paralel bir seyir içinde olduğu Sovyetler Birliği, Doğu Avrupa'dan Çin'e kadar çok geniş bir coğrafyada kendi belleğini oluşturmuş ve dışı kapalı bir tavır sergilemiştir. 1990'larda Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla, bağımsızlığını ilan eden Türki devletlerin dünyaya açıldığı yeni bir dönem başlamış, Rus sanatının reel verileri daha yakından gözlenebilir duruma gelmiştir. Merkez Asya'da yer alan devletler, uzun yıllar boyunca Rus sanatının etkisiyle şekillenmiş plastik sanatlarını, kendi kültürel verileriyle yeniden şekillendirmeye başlamıştır. Bağımsızlık öncesi ve bağımsızlık sonrası dönemin canlı tanığı olan birçok sanatçı, mevcut sanat politikalarının içinde üretmeye devam etmektedir. Bu sanatçılardan biri olan Viktor Arnoldoviç Şestopal, Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'te, seksen dört yaşında ve mütevazı atölyesinde sanat çalışmalarına devam etmektedir.

Viktor Şestopal

Viktor Arnoldoviç Şestopal (Görsel-1) 1 Ekim 1936 tarihinde, Sovyetler Birliğine bağlı Kazakistan'ın Petropavlovsk (SSCB) şehrinde dünyaya geldi. 1937-1941 yılları arasında Odessa'da yaşayan sanatçı, 1951-1956 yılları arasında Devlet Güzel Sanatlar Okulu, Heykel Bölümünde eğitim aldı. 1959-1965 yılları arasında Taşkent'te bulunan Ostrovsky Tiyatro ve Sanat Enstitüsü, Sanat Fakültesi, Heykel Bölümünde öğrenimine devam etmiş ve bu bölümden mezun olmuştur (Ploskuh ve Muksunov, 2014).

Görsel-1. Viktor Arnoldoviç Şestopal

Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

1965 yılından itibaren Bişkek'te sanatsal faaliyetlerini devam ettirmektedir. Heykel alanındaki yaratıcı yönü erken yaşlarda fark edilen sanatçı 1970 yılında SSCB sanatçılar birliğine üye olmuştur. 1965 yılından itibaren Kırgızistan sanat fonu sisteminde heykel sanatçısı olarak çalışmaya başlamıştır. 1966 yılında Frunze Sanat Okulu ve Frunze Politeknik Enstitüsü'nde eğitim vermiş daha sonrasında ise Kırgız Mimarlık Enstitüsü'nde eğitmen olarak göreve devam etmiştir (Pritkova, 1982).

Küçük ve büyük ölçekli çalışmalar ile anıtsal heykel türündeki eserleriyle, Kırgız sanat çevreleri başta olmak üzere Kazakistan ve Rusya Federasyonu'nda da tanınan bir sanatçıdır. Tematik kompozisyonların yanı sıra, çağdaşlarının portrelerinden oluşan büst çalışmaları ve anıtsal heykelleriyle bilinmektedir. Sanatsal başarısını, insan vücudu üzerine yaptığı derin incelemelere, insan karakteri ve iç dünyasına yönelik gözlemlerine, ayrıca heykellerinde kullandığı farklı malzemelere (taş, ahşap, metal, seramik) duyduğu ilgiye borçludur. Başarılı Kırgız şahsiyetlerinin heykellerini içeren bir galeride sergilenen işleriyle sanat çevreleri tarafından övgü almıştır. Galeride "Cerrah" (1966) büstü (Görsel-2), Akademisyen "İ.Ahunbaev" (1966) büstü, oyuncu "Baken Kadiykeeva" (1974) büstü (Görsel-3), "Heykeltıraş Manuilov" (1974) büstü (Görsel-4), "Fabrikadaki Kalıpcı" büstü (Görsel-5), M. V. Frunze Djoldoş Musabekob (1974-1975) büstü ve "Pryadilshitsa Nurmanbetov" (1977) büstü yer almaktadır.

Görsel-2. "Cerrah", 1966, Alçı, Şamot. 65X95X45cm.

Kaynak: Viktor Arnoldoviç Şestopal, G. Aytieva Katalog.

Görsel-3. "Baken Kadiykeeva", 1974, Mermer. 55x26x30 cm.

Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

Görsel-4. "Heykeltıraş Manuilov", 1974, Ahşap, 60x40x40 cm.
Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

Görsel-5. "Fabrikadaki Kalıpcı", 1975, Metal.
Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

Büst çalışmalarında malzeme yapısından kaynaklanan doku özellikleriyle izleyici üzerinde dingin bir izlenim bırakırken, sanatçının malzemeyi yorumlamada gösterdiği teknik yaklaşım, detaylardan arındırılmış sade ancak güçlü bir plastik kurguyu gözler önüne sermektedir. Doğrudan biçimlendirme şeklinde gerçekleştirdiği taş ve ahşap büstlerinde malzemenin yapısal özelliklerini, izleyiciye sezdirecek yarım dokunuşlara sıklıkla yer vermektedir. Sanatçının heykelle dair düşüncesini Voropaeva (2017): "Heykel, sanatçısının ruhsal hareketliğinin tüm heyecanını yansıtmalı." şeklinde aktarmaktadır. Bu nedendir ki, sanatçı Şestopal kendiliğindenliği, güven duygusu, yüksek duygusal hissiyatıyla, eserlerinde anlam ve duyguyu aktarma arzusu ile uyum içinde yaşayan ve çevresindeki gerçeklikle etkileşime giren bir görüntünün karakteridir. Sanatçının ayrıntılı ancak bir o kadar da yalın heykel dili, gerçekçi heykel formu oluşturma isteminin klasik prensipleri temelinde şekillenen plastik tarzın kararlılığı ile insan figürünün yapısal özellikleri ve hareketinin detaylı olarak incelemesidir. Şestopal, canlı materyallerin biçimsel gerçekliğine öykünen gözlemleriyle, profesyonel anlatım dilini sürekli geliştirerek, yaratıcı deneyimin verdiği güçle çalışmalarını gerçekleştirmiştir.

Pritkova'ya (1982) göre, uzun yıllar boyunca Şestopal'ın çalışma alanı olarak ilgisini, gençlik teması çekmiştir. Sanatçının üzerinde yoğunlaştığı diğer bir konu ise birey olarak insan ve onun ruhsal durumudur. "Onuncu sınıf öğrencisi", "Şefkat", "Çolpon" (Görsel-6), "Dalgalarda" (Görsel-7), "Çağdaşlar" (Görsel-8) (A. Muhutdinov ile birlikte) adını verdiği çalışmalarında konuya yaklaşımı görülmektedir.

Görsel-6. "Çolpon", 1978, Metal.

Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

Görsel-7. "Dalgalarda", 1975, Metal.

Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

Görsel-8. "Çağdaşlar", 1970, Alüminyum, 110x72x59 cm.
Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

"20'li yıllar" adlı kompozisyonda (1970, A. Muhutdinov ile birlikte) (Görsel-9) savaş konusunu ele almıştır. Kompozisyonu oluşturan elemanlar detaylardan arındırılarak yorumlanırken, üçlü figür grubunda izleyiciye sezdirilen duygusal yoğunluk, durağan halde betimlenen figürlerde hareket hissi uyandırıp temanın özünü net bir şekilde gözler önüne sermektedir.

Görsel-9. "20'li Yıllar", 1970, Metal.
Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

Figürlerin modlajındaki yüzey çözümlenmeleri ve deseni hacme dönüştürme noktasındaki özgün anlatım dili, sanatçının plastik gücünü ve estetik tavrının ulaştığı olgunluğu göstermektedir. Rahat ve küçük dokunuşlarla üst üste eklenen katmanların elle okşanırçasına biçimlenmiş yüzey yapısı ile metal malzemenin doğal karışımından oluşan strüktür, devingen ve duygu yüklü bir atmosferi yaşatmaktadır. Atların naif duruşu, arkada yer alan figürün ansızın

arkaya dönüşüyle hissettirdiği rahat tavrı ve önde yer alan iki figürün uzaklara odaklanan bakışlarıyla bedenlerinde yer alan gerilim duygusu, esere anıtsal bir görünüm kazandırmaktadır. Eleştirmenlere göre, mekansal kompozisyon alanındaki modern arayışlara yabancı olmamasına rağmen, V.Şestopal'ın sanatta popüler yaklaşımlardan çok az etkilendiği görülmektedir. Yeni materyallere ve tekniklere, seçici bir ilgi gösteren sanatçı, her zaman yaratıcı kişiliği ile uyumlu olan ustalığıyla birleştirmektedir. Bu nedenle, eserleri doğrudan görülebilen, hayati materyallerin orijinallliği açısından dikkate değerdir. Eserlerinin genel görünüşü, büyük heykel ustalarının klasik imajlarını hatırlatırken, ölçülü, sakin ve anıtsal bir izlenimdedir (Voropaeva, 2017). Duygunun ön planda olduğu figür heykellerinde olduğu gibi büstlerde de V.Şestopal gerçekçi tasviri bir kural olarak seçmiş ve uygulamıştır. Sanatçının yarattığı görüntülerin çoğu, heykeltıraş tarafından derinden hissedilen olağanüstü kahramanlık duygularıyla bütünleştiği kadar, 1979 yılında gerçekleştirdiği "Issık Göl Üstünde" isimli heykelinde olduğu gibi günlük hayatın izlenimlerini de taşımaktadır (Görsel-10).

Görsel-10. "Issık Göl Üstünde", 1979, Bronz.
Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

Aslında, çalışmalarında, dağlardaki zorlu yaşamın oluşturduğu Kırgız coğrafyasının güzel ama sert doğasına karşılık gelen, güçlü karakterini aktarmaya çalışmıştır. Sanatçı dağlık Kırgız coğrafyasını konu merkezine koyarak, coğrafyanın kendine has görkemli yapısı ve bu topraklarda yaşayan insanların sıcak ve lirik tavrına uygun betimlemeler gerçekleştirmiştir. Emegin ve ülke ekonomisinde maddi zenginlik yaratan insanların önemini vurgulayan temaların 1980'li yıllarda V. Shestopal'ın çalışmalarında önemli bir konumda değerlendirildiği görülmektedir. "Dökümcü" (1972, Alüminyum) isimli eseri (Görsel-11), ülkenin sanayi kalkınmasındaki emeği kişileştiren dinamik ve net bir örnek olarak dikkat çekmektedir. (Voropaeva, 2017).

Görsel-11. "Dökümcü", 1972, Metal.
Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

Figür, güçlü ve kararlı yapısıyla gerçekleştirilen işin bedensel zorluğunu, harekete yüklenen plastik ve estetik değerlerle ve sanatçının yüksek gözlem gücüyle izleyiciye sezinletmektedir. Detaydan arındırılmış büyük katmanlarla, geometrik olarak çözümlenmiş "Dökümcü", işine odaklanmış endüstri işçisinin doğal ve sıradan olan ve her gün tekrar eden bedensel eylemini, adeta savaş konusuyla özdeş bir kahramanı betimler nitelikte kurgulanmıştır.

Sanatçı, "Dokumacılar" (1982, Bronz) isimli eserinde, endüstri gelişimi vurgusuyla ele aldığı Kırgızistan temasında yeni ve yaratıcı bir başarıya imza atmıştır. Figürden figüre akan ve ritmik biçimde üçlü figürü çevreleyen kumaş sarmalıyla betimlenen eserde, uzamsal bileşimin yakınlığı, genç dokumacıların ellerinden akan kumaş parçasının muazzam uzunluğu boyunca elde edilmiştir. Kompozisyonun her detayı, gerçekçi biçimde ve dikkatlice işlenmiştir. Bu zarif kompozisyon (Görsel-12), usta gençliğin zarafet ve güzelliğini, aynı zamanda da üretimin coşkusu bir şenlik atmosferinde vurgulamaktadır. (Voropaeva, 2017).

Görsel-12. "Dokumacılar", 1982, Bronz.

Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

Sanatçının küçük ölçekli heykeller ve büst çalışmalarının yanında anıtsal heykeldeki başarısı, Tokmok şehir dokusuyla çok başarılı bir şekilde bütünleşmiş olan, Büyük Kurtuluş Savaşında ölen şehit askerler anısına gerçekleştirmiş olduğu anıtta görülmektedir. T. Gertsen ve V. Dimoviy ile birlikte sanatçı tematik rölyefler ve Kirovsko'da bulunan su deposundaki (Baraj) V. İ. Lenin'in anıtsal büstünde çalışmıştır. 1979 yılında Şestopal (Mimar V. Şkaev ile), Skryabin anıtı için en iyi proje adı altında düzenlenen ulusal heykel yarışmasını kazanmış ve uygulamasında çalışmıştır.

Sanatçı uzun sanat hayatı boyunca sırasıyla, Kırgızistan sanatçılar birliği yönetim üyeliğine, Sovyetler Birliği Kırgızistan Devleti Kültür Bakanlığı Anıt Heykel uzmanlar birliği üyeliği ve Kırgızistan Devleti Sanatçılar Birliğinin yerel sanayi ve halk sanatı üreticileri üyeliğine seçilmiştir. Şestopal, Frunze şehri Politeknik Enstitüsü Mimarlık Fakültesi'nde ders vermiştir. Kırgızistan Merkez Komite LKSM ödülünün de sahibidir.

Sonuç

Sanatçı, küçük ve büyük ölçekli heykellerinde Kırgız kültürünün, doğasının ve yaşam felsefesinin izlerini, basit bir gözlemin ötesinde derin, kapsamlı ve çok yönlü bir ifadeye dönüştürmüş, böylece eserleri ile izleyici arasında güçlü bağlar oluşturmayı başarmıştır. Üç boyutlu kütle olan heykelin, boyut, kompozisyon, jest, açı, bütünlük, fiziksel tasarım, silüet, ritim ve doku gibi parametreleri, sanatçının imgeleminde konuyla ilgili kapsamlı ve karmaşık kurgularda anlam kazanırken, eserin plastiğinin arkasında yer alan bağlamsal yön, sanatçının güçlü ve keskin sezgi gücünü de göstermektedir. Şestopal'ın fiziki çevresiyle kurduğu bağ, imgeler dünyasında var olan kültürel kodlarla nitelik kazanırken, sanatçının çevresindeki fiziksel alanın parametreleri yarattığı eserlere çarpıcı biçimde yansımıştır. Seçtiği konuların kahramanları, Kırgız yaşamının güncel karakterleri olduğu kadar, tarihe mal olmuş önemli isimleri de betimlemektedir. Figüre öykünen eserlerinin kurgusunda sergilediği yaklaşım, heykel sanatının evrensel gelişimine paralellik gösterirken, Moskova ve Leningrad gibi dönemin önemli sanat merkezlerinde yer alan köklü sanat okullarının öğretilerini de içermektedir. Ona göre heykel, temsil ettiği kişinin hususi özelliklerinin çeşitli jest, silüet ve fiziksel görünümü nispetinde birebir yansıtılmasının ötesinde, bütün bu özelliklere anlam kazandıracak olan duygusal tavrın esere yüklenebilmesi

gerçeğini zorunlu kılmaktadır. Bu nedenledir ki Şestopal, duygudan mahrum bırakılarak yaratılan eserin, boşlukta anlam ifade etmeden yer kaplayan bir kütlelen öteye geçemeyeceğini vurgulamaktadır.

Kaynaklar

Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014). Sculptor Viktor Arnoldoviç Şestopal. Optima Technologies, Bişkek. (В.М.Плоских, Р.М.Мукунов (2014). Скульптор Виктор Арнольдович Шестопал. Оптимумы Технологии, Бишкек.)

Pritkova, L.A.(1982). Hudojniki Sovyetskaya Kırgızki. İzdatelistvo Kırgızistan, Bişkek. (Л.А. Прыткова (1982). Художники Советской Кыргызии. Издательство Кыргызстан.)

Viktor Arnoldoviç Şestopal. Zaslujeniy Hudojnik Kırgızkaya CCR. Ministerstvo Kultur Kırgızkaya Respubluki Kırgızski Gosudarstvenniy Muzeı İzorazitelnih İsskustv G. Aytieva Katalog. Bişkek, 1996. (Виктор Арнольдович Шестопал, Заслуженный Художник Кыргызской ССР. Министерство Культуры Кыргызской Республики Кыргызский Государственный Музей Изобразительных Искусств им. Г. Айтиева Каталог. Бишкек, 1996)

Viktor A. Şestopal (kişisel iletişim, 23 Mart 2019).

Voropaeva, V.(2017). "Как прекрасен этот мир, посмотри" 11 Mart 2019 tarihinde, <http://slovo.kg/?p=76242>, adresinden erişildi.

Görsel Kaynakça

Görsel-1. Viktor Arnoldoviç Şestopal. Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

Görsel-2. "Cerrah", 1966, Alçı, Şamot. 65X95X45cm. Kaynak: Viktor Arnoldoviç Şestopal, G. Aytieva Katalog.

Görsel-3. "Baken Kadıykeeva", 1974, Mermer. 55x26x30 cm. Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

Görsel-4. "Heykeltıraş Manuilov", 1974, Ahşap, 60x40x40 cm. Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

Görsel-5. "Fabrikadaki Kalıpcı", 1975, Metal. Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

Görsel-6. "Çolpon", 1978, Metal. Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

Görsel-7. "Dalgalarda", 1975, Metal. Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

Görsel-8. "Çağdaşlar", 1970, Alüminyum, 110x72x59 cm. Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

Görsel-9. "20'li Yıllar", 1970, Metal. Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

Görsel-10. "Issık Göl Üstünde", 1979, Bronz. Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

Görsel-11. "Dökümcü", 1972, Metal. Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

Görsel-12. "Dokumacılar", 1982, Bronz. Kaynak: Ploskuh, B.M., Muksunov, P.M.(2014).

VIKTOR SESTOPAL IN THE ART OF KIRGIZ SCULPTURE IN THE CONTEXT OF FIGURATIVE EXPRESSION

Ferit Yazıcı
Özcan ÖZKARAKOÇ

ABSTRACT

Kyrgyzstan has a contemporary and dynamic structure with the help of its legends, mythology, colourful folklore and culture dating back to ancient times. By the unique combination of these elements fine arts are inspire itself. Throughout the country and in almost all of the society cultural and artistic activities are watched with their interest, and art is present itself at every moment of daily life. At the beginning of the century, in the field of plastic arts while painting and graphic arts were accepted more widely than sculpture, also since the 1960s, a serious development process of sculpture was initiated in this area as well so practices in the field of sculpture became widespread. The indicator of the development in the field of sculpture are public spaces that give the impression of as an open air museum. The capital city of Kyrgyzstan Bishkek has hosted countless sculptors and Bishkek has been as the centre of important artistic developments of the country. Bishkek keeps the memories of the near and distant history with the help of countless sculptures and monuments which are suitable for the spirit of the era and imitate the figure. These sculptures and monuments are carried out by the sculptors who were educated in cities that the important art and education centre of the Soviet era such as Moscow and Leningrad. One of the important artists who is eighty-four years old and experienced the development and change of the Kyrgyz sculpture art is Viktor Arnoldovich Shestopal. Shestopal inspired by the real data of the history and culture of Kyrgyz. And by his numerous monuments and small-scale sculptures Shestopal enriched the heritage of the fine arts in Kyrgyzstan. Also he contributed to the development of plastic arts with the young people that he teaches educated in the state institutions. In this article, the biography of Viktor Arnoldovic Shestopal, who is a living representative of Kyrgyz sculpture was examined. And his works were evaluated in terms of aesthetics and plastic, and a situation assessment was made in terms of Kyrgyz sculpture art.

Keywords: Kyrgyzstan, sculpture art, monument, Viktor Shestopal